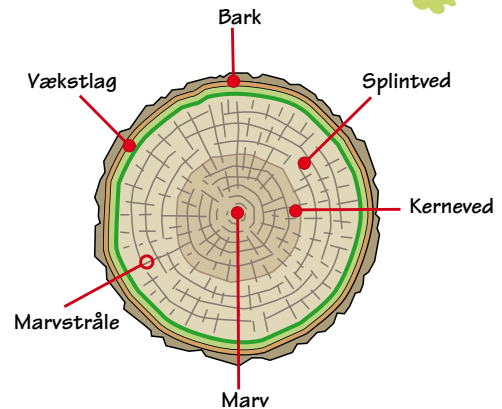

Årringe tæller tiden

Træer vokser både i højden og i tykkelsen. Hvert år lægger et træ en årring udenpå alle de andre. Den nye årring dannes i et vækstlag lige under barken. Undersøg årringe – og bliv klog på træer og tid.

Hvad skal du bruge

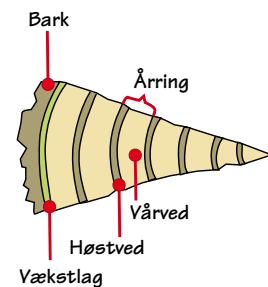
En tyk træstamme eller en træstub, som er fældet for nylig, knappenåle, blyant, små sedler.

Find årringe

Undersøg et fældet træ.

- Kan du finde træets årringe? _____
- Hvor gammelt blev træet? _____ år
- Hvilket år voksede træet mest? _____
- Kan du finde vår-ved og høst-ved i en årring? _____
- Kan du finde bark, splintved og kerneved? _____
- Er der forskel på årringenes tykkelse? Hvorfor? _____
- Hvordan vil årringene blive, hvis klimaet bliver varmere? _____

Tegn træets tidslinje

Hvad skete hvornår? Tæl årringe udefra og sæt knappenåle og små sedler fast i træet.

Find fx:

- Det år du blev født
- Det år din mor blev født
- Det år din bedstefar blev født
- År 1969: Første mand på månen
- År 1945: 2. verdenskrig slutter
- År 1903: Første flyvemaskine flyver
- År 1885: Bilen bliver opfundet

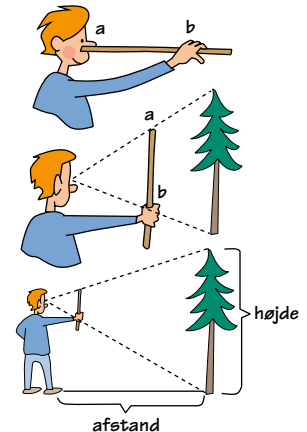
Navne: _____ Klasse: _____ Dato: _____ Sted: _____

Fæld et træ

Nu skal du fælde et træ. Prøv først at vurdere, hvor højt træet er. Her er en metode:

Hvor højt er træet?

- Find en lige pind og hold den i strakt arm, så den ene ende når ind til dit øje (a).
- Hold fast i pinden (b) og drej pinden, så den står lodret.
- Sigt mod træet – og bevæg dig frem eller tilbage indtil pinden dækker træet fra top til rod.
- Nu er din afstand til træet lig med træets højde. Mål den med 1-meter skridt.

Hvor højt regner du med at dit træ er? _____ meter.

Fæld et træ

I tegneserien kan du se, hvordan det er smart at fælde et træ. Du skal bruge bøjesav, økse og målebånd.

Hug de nederste grene af med øksen – til omkring øjenhøjde.

Ryd godt op omkring træet, så du ikke falder i kvaset.

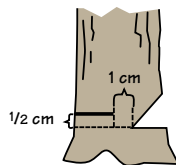
Find ud af, hvilken retning træet skal falde i.

Sav en kile ud på den side, træet skal falde til. Sav kilen ud, så tæt på jorden som muligt.

Sav nu et vandret snit fra den anden side. Det skal være 1/2 cm over bunden af kilen.

Stop, når I mangler 1 cm i at være helt igennem.

Se efter, at der ikke står nogen dér, hvor træet skal falde.

Skub til træet og sav lidt mere, indtil det vælter.

Sav træet helt fri af stubben.

Hug grenene af med øksen.

HUSK:

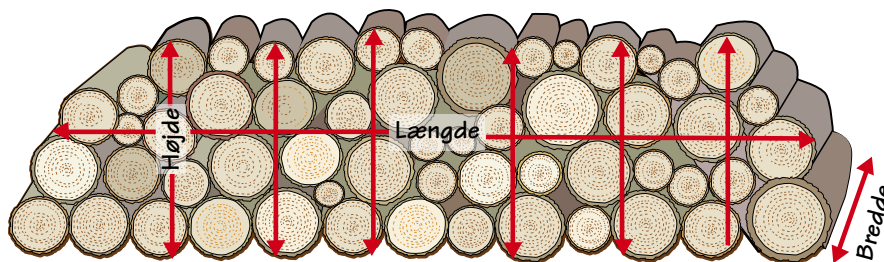
- Start med at hugge de nederste grene af først.
- Stå på den ene side af stammen og hug på den anden side.
- Hold altid 3 meters afstand, til den der hugger.

Mål dit fældede træ op. Hvor højt var det? _____ meter.

Navne: _____ Klasse: _____ Dato: _____ Sted: _____

Mål rumfang og fastmasse

Langs skovvejen kan du tit finde store stakke af grene og stammer. Find en træstak – og mål rumfanget – og hvor meget træ der er i den

Hvad skal du bruge

Tommestok eller målebånd, blyant, papir, evt. lommeregner (men prøv uden).

Mål rumfang

Mål træstakkens højde, længde og brede flere steder – og brug gennemsnitstal til at beregne rumfang.

	Måling 1	Måling 2	Måling 3	Måling 4	Måling 5	Gennemsnit
Højde						
Længde						
Bredde						

Rumfang = Højde x Længde x Bredde = _____ m³

Fastmasse og CO₂

Der er jo både træ og luft i din træstak. Nu skal du måle, hvor stor en procentdel af stakken, som er træ. Det kalder man fastmasse-tallet:

- Stil en tommestok lodret op ad træstakken – ud for endestykkerne. Mål på 100 cm.
- Kig ud for hver centimeter på tommestokken – og tæl alle de steder på 100 cm, hvor der er træ. Det er fastmasse-tallet – og det viser hvor stor en procentdel, der er træ.
- Lav 5 målinger forskellige steder på træstakken – og find et gennemsnit.

	Måling 1	Måling 2	Måling 3	Måling 4	Måling 5	Gennemsnit
Fastmasse pr. 100 cm						

Beregn hvor meget træ, der er i hele din stak: Rumfang x Fastmassetal = _____ m³ træ
I 1 m³ træ er der bundet cirka 0,9 ton CO₂. Hvor meget CO₂ er der bundet i din træstak?
_____ t CO₂

Navne: _____ Klasse: _____ Dato: _____ Sted: _____